

Tas Latweefschu lauschu draugs.

1834. 12. Juhli.

28ta lappa

Taunas sinnaš.

No Kronstattes, juhemallâ, ne taht no Pehterburges, Tas Ollenderu prinziš, kas taggad Pehterburgâ muhsu augsti zeenigam Keiseram par weefi nahkdams pahre juhru, atbrauze ar warren' leelu fuggi: ar tahdu, ko fauz kare-fuggi, un kam pašchâ braukšchanâ pahrim fimts matrohschu waijaga wirsi buht. — Tee Ollenderu matrohschi, kas ar scho karra-fuggi pee Kronstattes bijatnahkufchi, pehz mas deenahm no Kreewu karra-matrohscheem mihsli gi aizinahiti 16tâ Juhni wiſſi ar laiwahm nahze pee mallas un tur leelâ dahrsâ brangi nu faween Kreewu draugeem tikke apmeelohti. Bija pee galda lihds 500 wihsreem Ollenderi un Kreewi kohpâ. Spehlmanneem usspehlejoht, winni pahhdahs un arri daschu glahsiti isdsehre, weenâ balsi preezigi isfaukdami: lai Ollenderu kehnihsd un Kreewu Keisers dšihwo weffels! — Pehz maltites mihsli weefi gahje apluhkoh dahrsu pašchu un wiſſu winna brangumu; tur usgahjuschi wezza Keisera Pehtera afminu bildi, winni lohti preezajahs, ka nu dabbuja redseht, kâ wihsch ihsten' effoht isfkattijees; jo winni gan jau labbi sinnoht no stahstu grahmatas, ka schis Kreewu Keisers arri effoht gahjis us winnu semmi, un tur pats ar zirri strahdadams mahzijees fuggus buhweht. Tâ winni, jik weens ohtra wallodu pratte, mihsli farunnajahs un lustigi lihds tumšcheem dšihwoja, un us preekschu wehl ilgi schis preeku deeninas peeminnehs.

No Riiges. Pehrnâ gaddâ irr isdeweess, pa Widsemmi un Sahmu semmi 190 wezzus un 306 jaunus wilkus, pawissam 536 gabbalus nokaut woi noschaut. Pehrnawas arinki pahre wiſſahm zittahm puffedem nokahwe dauds: 114; un Sahmu semmê pahre zittahm mas: tikween 5 gabbalus.

No Nirberges pilssehtas, Wahzsemmé. Schahs pilssehtas waldineeki no schehga prahta pa sawu walsti likkumu irr dewufchi, ka pee wianneem

us preekschu neweenam zilwefam ne effoht brihw, aplam fawus lohpus mohziht, un ka polzei-teefa katram, kas prett scho likkumu grehfohs, un ko dabbuhs rohkâ, usliks strahpi. Tahdam buhschoht woi no 1 lihds 3 dahldereem ja-makfa, woi us weenu lihds trim deenahm ja-eet zcetumâ, zif leelas winnam wainas buhschoht.

No Entenderu femmes. Raug, kahds leels gohds Latweefchu tautai tur fweeschâ semmê notikke! — Gudrs un mahzihts Entenderis ne fenn enlifku grab-matu likke drikkelt, kurrâ winsch starp zittahm sinnahm stahstija, ka Latweefcheem tãpatt Widsemmê, kâ Kursemmê dauds smukkas singes effoht, un pats usnehmahs, daschas pahrtukfoht Entenderu wallodâ. Bet, mihtajs Antin, fur stabbulite? — Dauds gan saweem brahteem effi stahstijis, kas Latweefcheem par flawu, bet winnu wallodu tu wehl ihsten ne prattis wifs, jo winnu singes tulkodams tu daudsreis garram schahwis. — Zif labba tu gan tad buhtu farakstijis pahr Latweefchu samannigu un gudru prahstu, ja tu winnu wallodu wiffzaur buhtu saprattis, un ne ko no sawas galwinas, bet taisni no Latweefchu muttes smehtis? —

Entenderi taggad fahk isdohmahr, woi ne ar kuggeem arri prett wehju warretu braukt, ja scheem us abbahm puffedm tahdus sehgetus peetaifitu, kas kâ spahrni pee wehja dsirngawas riakî greeschahs un tohs diwus dselles fkrictulus dsenn, kas ar sawahm lahpsahm kuggam fahnds stahw. Bet wehl naw isprohwejuschi, woi eet, woi nè.

Turpatt Broknoscheives walsit ne fenn nomirre rentineeks, kam wahrds Jan Davis un kas 100 gaddus bija fadsihwojis. Pawaddija winnu us kapsehtu arri wiffi winna ihstent behrni un behrnu behrni, kas, riiktigi faskaititi, bija 191 zilweks. Jo winna 5 dehleem un 3 meitahm kohpâ jau 45 behrni lija, kurreem atkal no saweem 134 behrneem jau 4 behrnu behrni bija.

No Parisheses. Pa daschu pafauls mallu laudim ta mohpe, kad winneem kahds mihtsch zilweks nomirft, tad tee preeksch behrehm winna meefahm firdi leek isgreest un to winnam par gohdu un peeminu eeksch branga un dahrga traufa mahjâs paglabba. — Preeksch 34 gaddeem, kad Sprantsdeem karsch ar zittahm tautahm bija, tad paschâ karee kauschanâ tas brihnu drohschs un brangs saldats, fashants, nomirre, ko fauze La-tuhres un km wirfneeki to gohda-wahrdi demusch: Sprantschu femmes pirmajs grenadihr. Beedri winnu gauschi noschehoja, famette naudu, likke brangu warra traufu ffallt, bahse winna firdi eekschâ un paglabbaja to kâ sawu wiffleelaku mantu. Iri isluhdse no fa-

wa Feisera, ka wirfneekem pawehleja, lai schim gohda wihram par nemittejamu peeminu arri us preekschu ikriht, kad preeksch rihkofchanas katru saldatu pehz wahrda usfauz, arri wiff-pirmaf pehz winna prassa, itt kà wehl buhtu dshws, un ka winni tad wiffi weenâ balfi warretu atbildeht: "palizzis tur kà gohda wihrs, fur affins uppe tezzeja." Bet kad Sprantschu Feiseram preeksch diwdesmit gaddeem waldischana pawiffam bija ja-atstahi un wiffas leetas tannî semmê palikke jaunas, tad nahze daschi no scha gohda-wihra raddeem un isluhdsahs winna firdi un lihds schim to glabbaja gohdam. Tomehr schinnî gaddâ atkal zitti zehlahs, kas fazzija, ka winni tam effoht wehl tuwaki raddi, ne kà tee, kas to firdi nehmuhschi, un ka tikween winneem nahfahs, to glabbah. Igi winneem wehl bija ja-teefajahs, kamehr to mantu winneja. — Lubk, gan leelaks gohds nomirruscham zilwekam, kad raddi tik pehz winna firds kildejahs, ne kà tad, kad to darra zittu mantu deht, kà, Deewam schehloht, daudsfreis zittâs puffes noteek.

L i h d s i b a s.

I. T a s n a b b a g s L a h z a r u s.

Weenâ deenâ, kad tas nabbags Lahzarus pee baggata wihra durwim gulleja un tee funni winna wahstis laisija, tad nahze pa to paschu zekku zits nabbags wihrs, Zahdoks wahrda, algadsis buhdams, un redseja Lahzaru to nabbagu wahrguli.

Un winnam no wiffas firds eeschehlojahs par to, un winsch pee ta peegahje un fazzija: gan es nespehju tewim ko eedoht, jo es tahds pats nabbags esmu, kahds tu, un mannim wehl pulks behrninu, kas ifdeenâs ehsit prassa. Bet tomehr es no wahstim ne sinnohs. Tapehz lai jelle es teem sunnischeem palihdsu tewi kohpt, ka tee manni, zilweku, ne apfaunotu.

Tà winsch fazzija un affaras firdschehligam wihram lihje pahr waigu. Tad winsch nabbagam Lahzaran rohku pasnehdse, fazzidams: zekkes un nahzi mannim lihds, jo redsi, mannim ir fawa buhdina. Tur mehs tewi kohpsim, zik spehpsim, un kad mums pascheem peetruhks, tad eesim tahs druskas sakraht, kas no baggata wihra galda kriht.

Kad winsch schohs wahrduz beidsis, tad Lahzarus to satwehre pee rohkas un zehlees fazzija: es labpraht eeschu ar tewim! Jo tawas firds mihtibas deht, tu no Deewa effi isredsehts, to pehdigu gabjumu mannim atweeglinah. — Mas gan wehl man waijadsehs, kamehr es mirstu; bet tomehr ir to paschu masumu labpraht no tewis gribbu fanemt, ka lai tewim swehtibas tiftu par tawu labdarrijumu.

Un winni gabje un nahze pee masas semmas buhdinas ar steebru jumtu, un Zahdofs waddija Lahzaru tur eefschâ, un Zahdoka seewa apfweizinaja Lahzaru un istaisija tam weenu mihkstu gukkamu weetinu no lappaym un subneem, un guldinaja to tur wirschâ. Un Anna, Zahdoka seewa, atnesse weenu traufu ar peenu-un dewe Lahzarum dsert.

Bet Lahzarus fazzija: nesseet mannim labbaki jel kahdu uhdens malzianu, jo man Ahpft un leels farstums degg mannôs kaulôs.

Tad skrehje Anna un atnesse baltu uhdeni no awota, un Zahdofs dsiffinaja Lahzaru, ar eljes kohka sarveem winna waigu wehdinadams.

Un Lahzarus eekritte dsikkâ meegâ, jo tohti farstis bija tas laifs un ar paschu pufsheenu. — Bet kamehr winsch duffeja, tad Zahdofs un Anna to dsiffinaja un mufschahm ne lahwe wakkas to no meega istrubzinahr. — Un Lahzarus pasmechjabs duffohet. — Tad Zahdofs ar sawu seewu Annu runnaja, un tee fazzija sawâ starpâ: "Taut jelle winsch pee mums arkal wessels kluhtu!"

Tâ nu Lahzarus kahdas stundas duffeja. — Pehz, tad wakkars jaw mettahs, tad winsch pamohdijabs no meega, un pazehle sawas azzis, un fazzija: ak juhs mihti zilwesi, kâ juhs manni nabbadsinu tik mihti kohpufchi! Mufscham ne esmu tahdâ faldâ meedstinâ duffejis, kâ scheitan, juhsu buhdinâ. Man bija ittin tâ, kâ buhtu paschi engeli manni nessufchi us sawahm rohkahm. — Un woi tad weenteefigs un firde mihligs zilwesk naw teefcham weens Deewa engelis wirs semmes? — Pateefi, juhs mannim tohs pehdigus brisrinus weeglus un faldus darrisufchi, jo manna firde irr meeriga un lihgsfinibas pilna. Tapehz es nu schkeetu, kâ manna stunda atnahfusi. Jo nabbaggam zilwekam Deews to pehdigu stundu darra weeglu un faldu, ka tas pee tahs jaw mannitu un fajuftu. Lahda weegla un faldâ winnam buhs ta mufschiga duffeschana.

Jo fazzijis, Lahzarus wehl sawas rohziņas issteepe prett Zahdoku un Annu, teem pateifdams, — un aismigge. Un winna waigs bij mihligs un meerigs. Un tee swehti engeli winna dwehseli aisnesse us to dsihwolli to isredsetu swehtu. Bet Zahdofs un Anna apraudaja Lahzaru un aprakke winna meefas kluffinam.

Un Lahzarus, tas nomirris, debbesis tikke eezelts par aislubdsetaju Zahdokam un Annai, un kad teem gaddijabs abbeem weenâ paschâ deenâ mirt, tad winsch nolaischabs no debbesim un peestahjabs pee winnu mirschanas gultu, un dsiffinaja tohs un atweeglinaja teem to nahwes zihnischanu. Un tee mirstohet dsirdeja weenu jauku mihligu balsi, kas fazzija us teem: "Kas schehlastibu parahdijis, tas schehlastibu atraddihs, jo ar to paschu mehru, ar ko juhs zitteem eemehrojufchi, ar to paschu jums taps atmehrohts." — Rln.

Itas mihklas usminna: Sprugguls jeb sprigguls.

Lihds 10. Zuhli pee Nihges irr atnahfufchi 479 fuggi un aisbraufufchi 398.
 „ 27. Zuhui pee Keepajas irr „ 58 „ „ „ 54.

Brihw drikkeht. No juhrmallasgubernementu augstas waldischanas puffed:
 Dr. R. L. Grave.